

VIHREÄN
SIIRTYMÄN
TUOTEKEHITYS

TUOTTEEN TOIMINTORAKENNE ja RATKAISUVAIHTOEHTOJEN HAKEMINEN

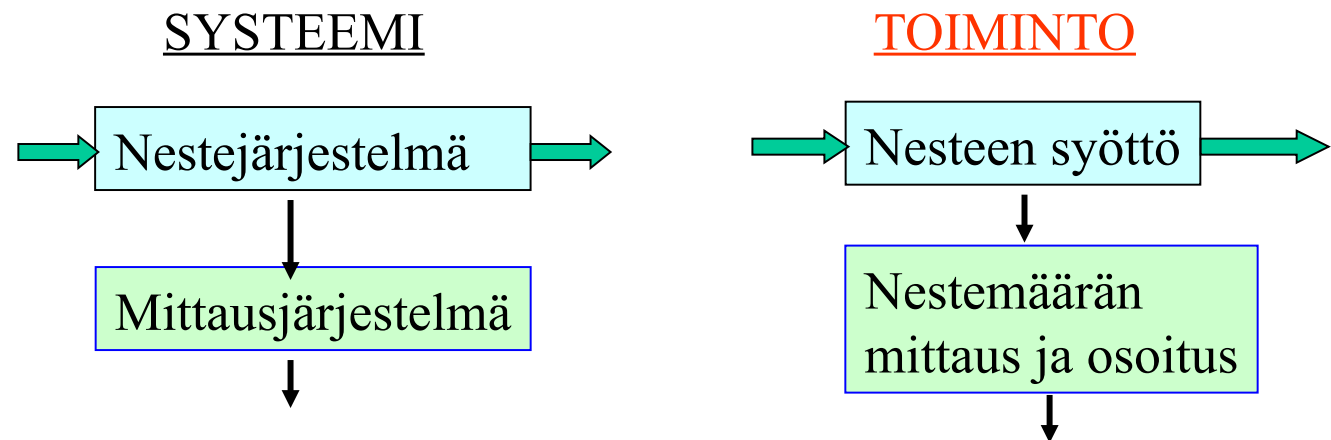

VIHREÄN
SIIRTYMÄN
TUOTEKEHITYS

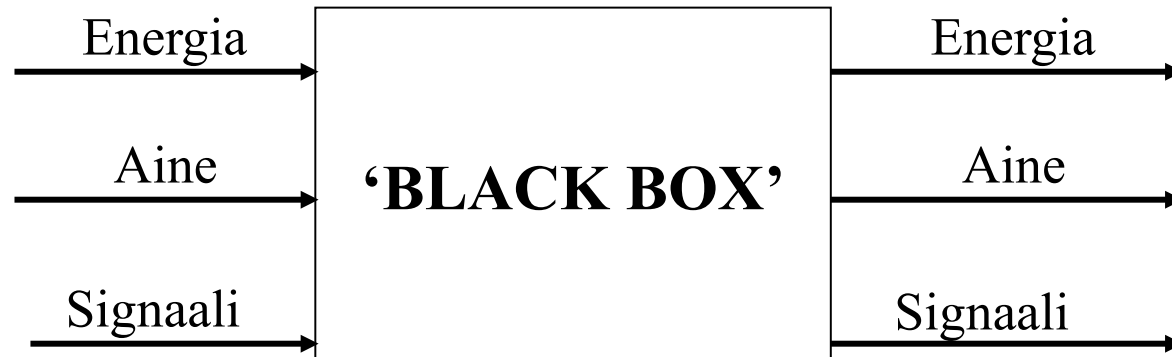

TUOTTEEN TOIMINTORAKENNE

- Tuotteen on täytettävä sille määritelty tehtävä annettujen reunaehtojen puitteissa
- Tehtävä voidaan määritellä toimintokuvauksella; esim.,:
  - siirtää vääntömomenttia
  - himmentää valo
  - pestä astiat
- **TOIMINTO** on systeemin tulo- ja lähtösuureiden yleinen riippuvuus jonkin tehtävän suorittamiseksi.

- Tekninen systeemikin on *prosessi*:

Energia: mekaaninen, terminen, kem., opt., ydinenergia, ...

Aine: raaka-aine, puolivalm., rakenneosaa, neste, granulaatti, ...

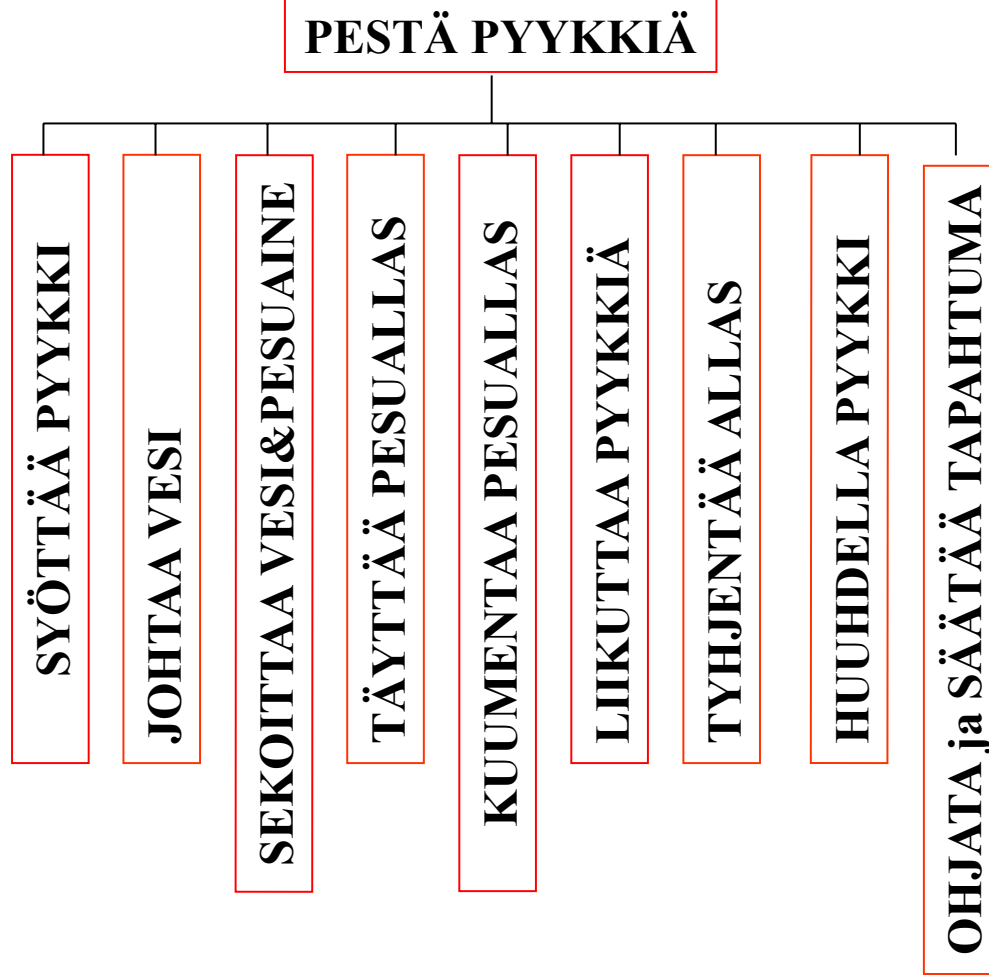
Signaali: mittasuure, data, osoitinarvot, kulutus, teho, ...

TOIMINTORAKENNE

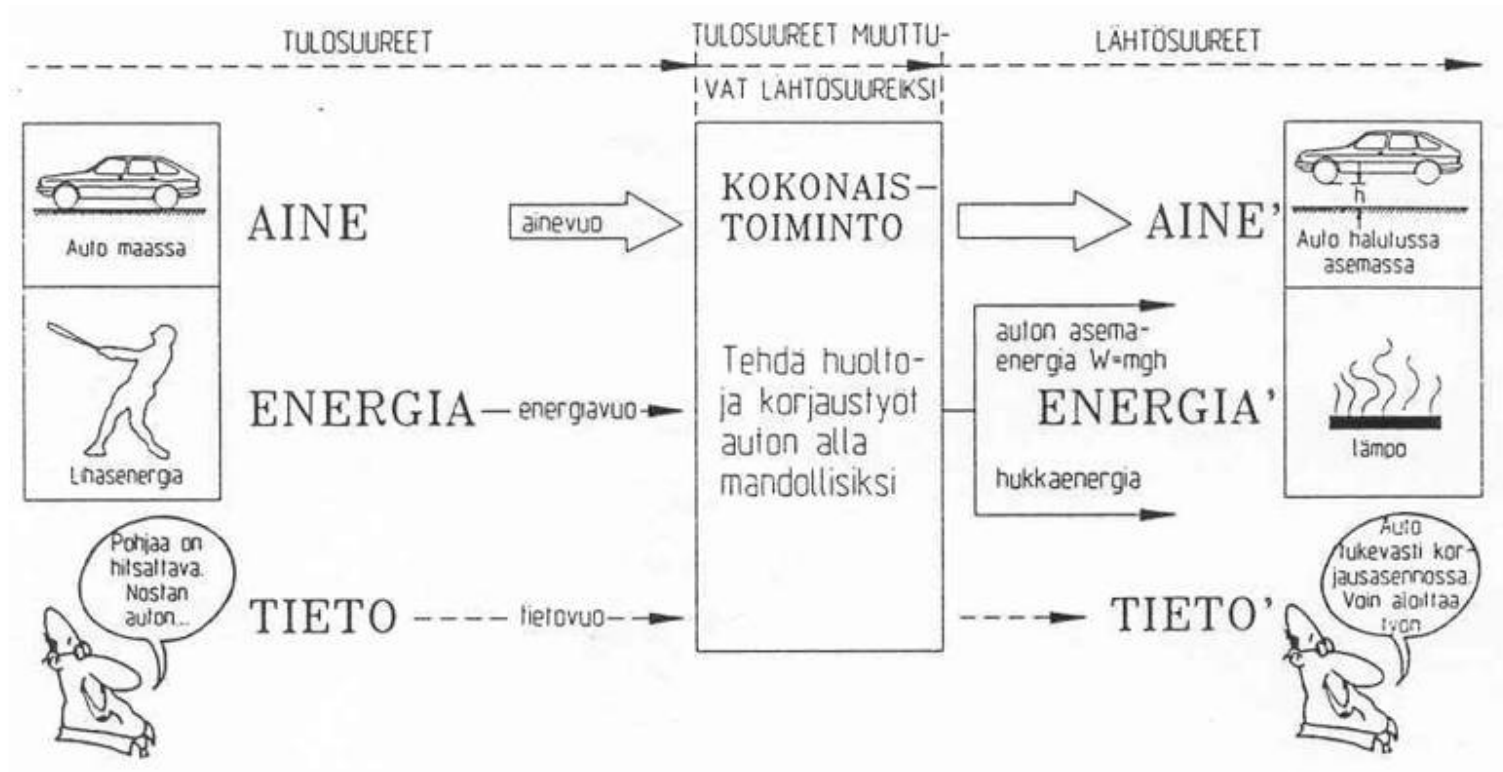
Toimintorakenne koostuu: - Kokonaistoiminnosta ja
- Osatoiminnoista

- Päätoimintoja ovat sellaiset osatoiminnot, jotka välittömästi yhdessä muodostavat kokonaistoiminnon
- Sivutoiminnot edistävät vain välillisesti kokonaistoimintoa ollen sitä tukevia
- **Toimintorakenne** esittää järjestelmän kokonaistoiminnon loogisena osatoiminto-kaaviona, missä energia- aine- ja signaali(ohjaus)vuot on merkitty näkyviin. Se:
  - jakaa probleemakentän osaprobleemoiksi
  - helpottaa ratkaisujen etsintää
  - muodostaa mahdollisia itsenäisiä kehityskohteita

Esimerkki: *pesukoneen toimintorakenne*

KOKONAISTOIMINNON JAKO OSATOIMINTOIHIN

Tämän pohjalta laaditaan kokonaistoiminnon jakaminen osatoimintoihin

KOKONAISTOIMINNON JAKO OSATOIMINTOIHIN

**TEHDÄ HUOLTO- JA KORJAUSTYÖT
AUTON ALLA MAHDOLLISEKSI**

Liikuttaa autoa pystysuunnassa

Kannattaa auto

Vahvistaa
käyttö-
voima
nosto-
voimaksi

I

Johtaa
nosto-
voima ja
-liike
auton
nosto-
kohtiin

II

Kiinnittää
autoon

III

Tukea
maahan

IV

Pidättää

V

Lukita

VI

- I** Käyttäjä ei pysty pelkällä lihasvoimalla kohottamaan autoa suoraan, vaan lihasvoima on muutettava nostovoimaksi.
- II** Nostovoiman ja nostoliikkeen yhdistelmä välitetään joko sellaisenaan tai muuntaen auton nostokohtiin.
- III** Selvitetään, mistä kohdista autoa voidaan nostaa ja miten nostolaite on nostokohtaan kiinnitettävä.
- IV** Haetaan ratkaisuja siihen, miten auton vakavuus saadaan varmistettua.
- V** Varmistetaan auton pysyvyys noston jälkeen yläasennossa.
- VI** Turvataan auton pysyvyys yläasennossa.

RATKAISUVAIHTOEHTOJEN HAKEMINEN

- Ratkaisuvaihtoehdot osatoiminnoille etsitään vasta sitten, kun *toimintorakenne* on hahmoteltu valmiiksi
- Yksinkertaisimmat ratkaisut osatoiminnoille saadaan, kun voidaan käyttää **tunnettuja olemassaolevia ratkaisuita**, esim.,
  - vaihteistot, kytkimet, laakeroinnit, vahvistimet jne.
  - ks. esimerkki seuraavalla sivulla auton nostamiseen liittyen
- Tunnettujen konstruktioiden **analysointi** muistaen oma toimintorakenne saattaa luoda idean ratkaisuksi
- Fysikaalisten ja rakenteellisten toimintojen suunnittelussa voidaan hyödyntää **ratkaisuluetteloita**. Esim. VDI 2222, Blatt 1 ja Blatt 2.

VDI RICHTLINIEN

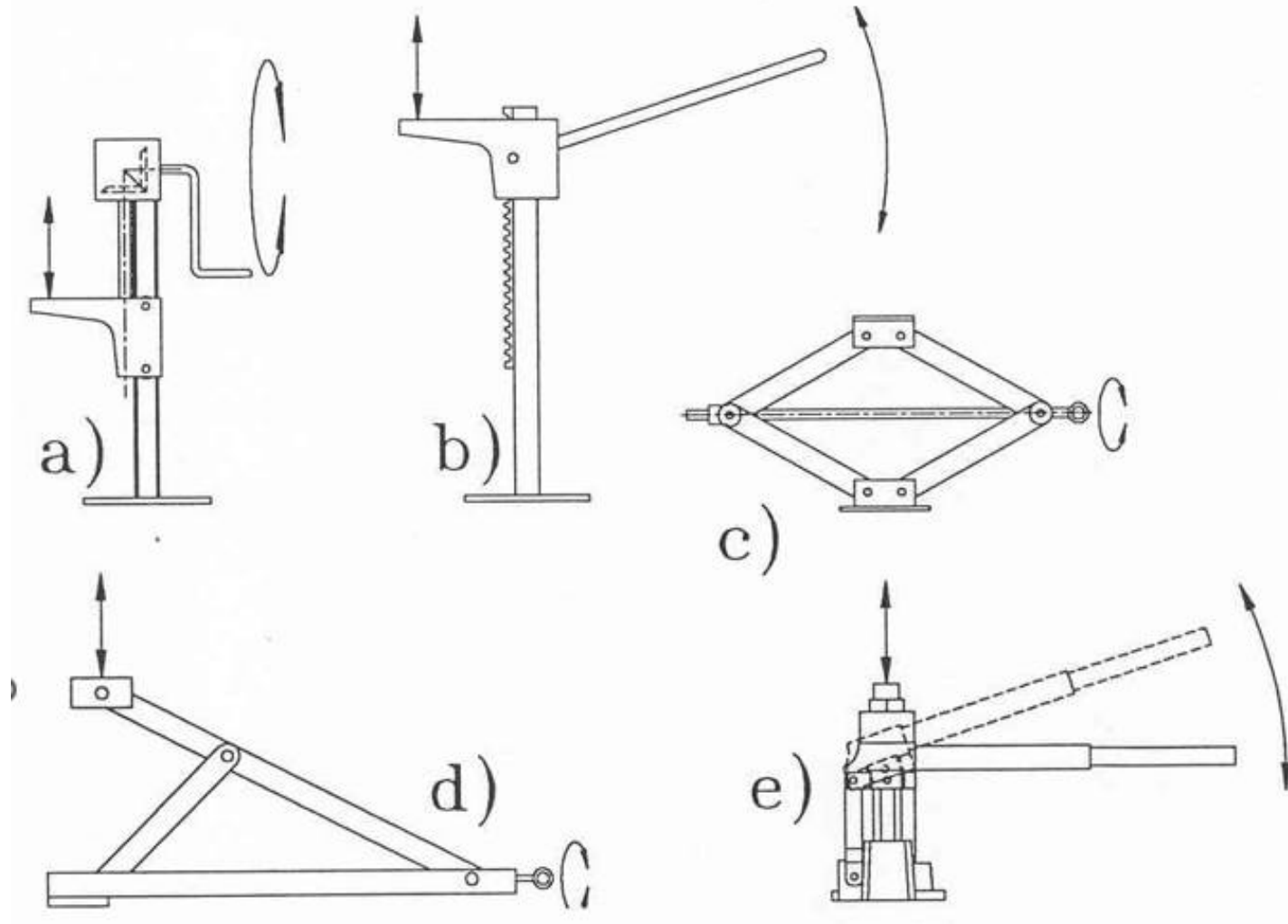
RATKAISULUETTELOT

Verein Deutscher Ingenieure

- **VDI 2221** Teknisten systeemien ja tuotteiden kehittämisen sekä konstruoinnin metodiikka
- **VDI 2222** Blatt 1: Ratkaisuperiaatteiden metodinen kehittäminen
- **VDI 2222** Blatt 2: Konstruointiluetteloiden käyttö

*Taulukkomuotoon kerättyjä ratkaisumahdollisuuksia
esim. voiman tuottamiselle, energian muuntamiselle, jne.*

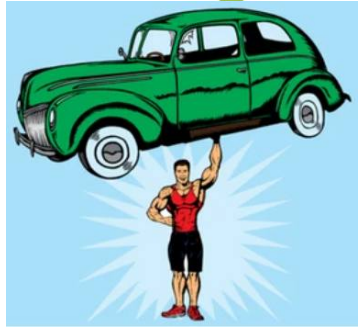
Henkilöautojen mukana tulevia auton tunkkeja (pyörän vaihtamisen apuväline).

Lyhyt analyysi kaikista: auton nostaminen tiettyyn korkeuteen onnistuu, mutta turvallisen työskentelytilan aikaansaanti auton alle ei.

Internetistä löytyviä kaupallisia auton nostovälineitä:

VIHREÄN
SIIRTYMÄN
TUOTEKEHITYS

RATKAISUVAIHTOEHTOJEN HAKEMINEN

- Tapaukset, jolloin fysikaaliset vaikutusperiaatteet ja niiden vuorovaikutussuhteet voidaan kuvata *matemaattisilla funktioilla*, luovat parhaat edellytykset kokonaan uusien ratkaisuideoiden syntymiselle.
- *Luonnossa* esiintyvien järjestelmien ja rakenteiden analysointi antaa uusia ideoita ratkaisuvaihtoehtojen hakemisessa. Luontoanalogia.
- Fysikaalis-kemiallisten vakioiden ja materiaalitekhnisten vaatimusten taulukointi helpottaa raaka-ainevalintaa
- Aivoriihi, mind map, arvoanalyysi, synektiikka, jne ideointimenetelminä soveltuvat silloin, kun usean eri alan asiantuntemus on yhtäaikaan käytettävissä.
- Luonnonvarojen järkevä hyödyntäminen, uudelleenkäytön ja kierrätyksen huomiointi sekä lopullinen hävittäminen on syytä muistaa jo alkuvaiheessa.